

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Quidquid profers ne parcas aliis, contra te profers ne parcat tibi Deus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

vocari possunt, sive ad verba Christi Domini quaerentis à cæco, Num credat in filium Dei; Sive ad hujus cæci verba dicentis, Credo Domino. Certe hoc pauci verè possint respondere, unde est illa hic in primis opportuna Veritas:

Nullus est Christianus qui non credat Christum esse filium Dei: & vix est ullus Christianus qui hoc verè credat
In 3. parte, Die 6. Augusti.

DOMINICA XXI. POST PENTECOSTEN.

DE PARABOLA DEBITORIS DECEM MILLIUM TALENTORUM. AD CONDONANDAS MUTUAS INJURIAS.

Sic Pater meus cælestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris. Matth. 18.

VERITAS PRACTICA

Quidquid profers ne parcas aliis, contra te profers ne parcat tibi Deus.

RATIO EST, Quia quidquid profers, vel injustum & falsum est, vel justum & verum tibi videtur.

Sed si falsum est, aperit contra te est: aut si justum videtur, illud ipsum habet Deus quod contra te proferas.

Ergo quidquid profers ne parcas aliis, contra te profere ne parcat tibi Deus; ne proinde potius silendum est. & quidquid contra charitatem exhibendam offertur, comprimendum.

I. PUNCTUM.

ASSIMILATVM est regnum caelorum homini Regi qui voluit rationem ponere cum servis suis, & oblatu est ei unus qui debebat ei decem millia talenta. Vide

quæ plura in sa. ro habentur textu de illa parabola hodierni Evangelii, cujus scopus & finis est ut intelligamus Deum simili prorsus modo se erga nos habiturum, quo nos erga proximos gesserimus circa injuriarum condonationem. Quo de argumento jam supra multoties actum est; Nunc quia solent semper in particulari casu

Haynesius Pars quarta.

qui nos attingit, obrepere rationes quas proferrimus ne parcamus aliis, contra est firmiter obfistendum, arque illud quod proposita veritate asseritur diligenter expendendum. *Quidquid profers ne parcas aliis, contra te profers ne parcas tibi Deus.* Quidquid enim illud sit, vel falsum est & injustum, vel verum & justum tibi videtur.

Inter hæc duo, non datur medium, nisi forte dicas cum impiis, *Sit fortitudo nostra lex justitia:* Quasi diceres te hic non spectare quid sit falsum aut verum, quid justum aut injustum; sed hoc unum quod de inimicis placet ulcisci, vel quia displicet accepisse injuriam, nunc quantum possis, velis eam refectre. At nonne hoc qui audent dicere, tam manifestè dicuntur errare, ut à sua etiam malicia dicantur excecari. *Nec* *ibid.* objicias posse aliquid partim esse injustum & partim justum, nam malum ex quovis defectu est: & si qua parte justum lædatur, tota ruit justitia, *Qua enim participatio justitiæ cum iniquitate? Aut qua societas lucis ad tenebras?* *Re. 2. Cor. 6.* sponde Apostolo, vel acquiesce.

II. PUNCTUM.

SED si falsum est illud quod profers ne parcas proximo tam aperte contra te profers, quam manifestum est quod sic falso injustè proximum vexans, tu divinam in te justitiam provocas, juxta illud *Scripturæ frequentissimum:*

ff. 93. mum: Et reddet illis (Deus iniquitatem ipsorum: & in malitia eorum disperdet eos: disperdet illos Dominus Deus noster. Nonne hoc est contra te agere, sic te disperdendum proferre? Nonne neganda est profusus divina justitia, vel hæc tibi valde formidanda?

ff. 43. Quod si justa tibi videntur quæ contra proximum profers ne illi parcas: hæc ipsa tantò justius contra te proferet Deus ne tibi parcat, quanto tua tibi magis justa videbuntur. Quid enim ais? Quid legitime quereris? Quid justè contra deprecis? *Reduc me in memoriam,* ait ipse Deus, & judicemur simul: *Narra si quid habes, ut justificeris.* Dices videlicet injuriam tibi gravem illatam! Tuam ab indigno læsam esse dignitatem! Tuam ab ingrato proculcatham beneficentiam! Multam esse lædenti hominis, à te læso distantiam! Jam sæpè plures illi condonatas injurias! In abusum verti nimiarum facilitatis usum.

Nonne hæc sunt & consimilia quæ tam justa tibi videntur ne illatas condones injurias: ut quasi te injustè putares agere si eas condonares? At verò vide si hæc apud te valent nec parcas proximo quidquid peccarit, quanto magis apud Deum valere possint ne tibi peccatori parcat. Si hæc justè profers contra proximum, vide quàm justius illa ipsa contra te proferat Deus.

ff. 1. Tu illatam tibi gravem dicis injuriam: At vel unum peccatum nonne est gravior Divinæ Majestatis injuria, quàm si vel omnes creaturæ simul essent ab uno læsæ, quantum graviter lædi possunt? Quid denarius ad talentum? Quid denarii centum ad decem talenta millia? Quem te ipsum facis oppositum Deo? Quæ tua dignitas ad Divinam à te offensam? Aut quæ illius qui te offendit indignitas, ad tuam, humuncio vilissimè, si cum Deo compareris, indignitatem? Beneficia collata comamoras quæ ingratus ille proculcavit qui te immeritò læsiv! Tunc verò nihil à Deo te accepisse agnosces? Nihilne creationis beneficium, nihil te demptionis, nihil conservationis & sexcenta tot alia quibus abundas existimabis, & quibus cum nihil præter offensam reddas, non te propterea dicces ingratum? Non audis quòd ipsi audiant cæli, & quòd auribus terra percipiat? *Quoniam Dominus locutus est: filios enutrivit & exaltavit, ipsi autem spreverunt me.* Dic verò quoties idem tibi remissum est crimen? An si quater aut quinque satis esse putas remissam à te injuriam, nonne satis esse putabis cum tibi mil-

lies jam à Deo remissa fuerit? Quod si vel fortè toties te non peccasse crederes, dic sodes an præsumas te non deinceps omnino peccaturum, vel an peccanti nolles tibi Deum parciturum, quoties ut parcat, petes?

Denique quòd postremum profers de abusu veniæ quæ quando frequentior est, insolentiores reddit adversarios tuos: nonne & tu ex illis es de quibus dicitur: *Etenim qui non profertur cito contra malos sententia: absque timore ullo filii hominum perpetrant mala?* Nonne in dies contra omnipotentem raboraris, ut est in libro Job; & *adversus eum tam erecto collo & tam pingui cervicè curris armatus,* quàm si nondum ulla tibi data fuisset peccati venia?

III. PUNCTUM.

PATET igitur evidenter quòd quidquid profers ne parcas aliis, contra te profers ne parcat tibi Deus; Nam vel nullum est contra proximum, vel contra te valeat, necesse est. Cur enim contra illum nisi quia justum putas? Cur idem verò non contra te, cum sit tantò id justus quanto te major Deus est? Quòd si bonitatem ejus in parendo cogitas, cur non eam imitaris ut sic ille tibi, sic tu parcas proximo? Nonne hoc est bonitatem & justitiam ejus velle pervertere, si ne parcas proximo divinam æmuleris justitiam: tibi verò ut parcat Deus, divinam ejus interponas bonitatem? Quid magis oppositum divinis institutis quibus erudimur, spectandam esse Dei benignitatem ut sic invicem benigni simus: timendam verò justitiam, quæ pati certè mensura quæ mens fuerimus alius, nobis remeuerit?

Diligite, inquit, inimicos vestros: benefacite his qui oderunt vos. ut sicut filii Patris vestri qui in cælis est, Extursum, Estote invicem benigni, misericordes, donantes invicem sicut & Deus in Christo donavit vobis. Donantes vobismetis sicut Coloss. 3. quis adversus aliquem habet querelam, sicut & Dominus donavit vobis, ita & vos. Si autem non dimiseritis hominibus, nec Pater vester dimittet vobis peccata vestra. Sic & Pater meus celestis faciet vobis, si non remiseritis unicuique fratri suo de cordibus vestris. Iudicium enim sic ne misericordia illi qui non fecit misericordiam.

Quid crebrius in Scripturis? Quid frequentius in sanctis Patribus? Quid ad omnem posteritatis memoriam, exemplis comprobatum illustrioribus? Tu tamen è converso, quasi no-

yum

vum velis recedere rebus statum, tu divina fretus iustitia, misericordiam proximo denegabis: & violata misericordia impunitatem ab ipsa te jaetabis obtentum misericordia? Quomodo ergo implebuntur Scripturae?

Ap'te autem ex multis, S. Augustinus: Porro tibi ea regula bonitatis praefixa est, ut imiteris bonitatem patris tui, qui facit Solem suum oriri super bonos & malos, & pluit super justos & injustos. Nuncquid enim tu habes inimicum, & Deus non habet? Tu quidem eum habes inimicum qui tecum creatus est: ille verò eum quem creavit. Inimicus ergo Dei malos & iniquos sepe in Scripturis legimus, & parcat eis ille qui non habet quod ei imputet inimicus, cui omnis inimicus ingratus est: ab illo enim habet quidquid boni habet. Ab ipso enim habet misericordiam, quidquid est, etiam unde tribulatur. Ad hoc enim tribulatur ne superbiat: ad hoc tribulatur, ut humilis agnoscat excessum. Tu ergo inimico tuo quem intolerabiliter pateris quid praestitisti? Si ille eum habet inimicum qui ea tanta praestitit, & facit Solem suum oriri super bonos & malos, & pluit super justos & injustos: tu qui nec Solem potes oriri facere, nec super terras pluere, unum aliquid servare amico non potes, ut sit tibi pax in terra homini bona voluntatis? Ergo quoniam hac tibi dilectionis regula figitur, ut imitans patrem, diligas inimicum: Diligite enim, inquit inimicos vestros: in hoc praecepto, quomodo exerceris si nullum inimicum patereris.

Et non paucis interjectis: Cum aliquid tale patitur Christianus, non debet facile velus odio ire in eum, à quo patitur, & velle vultum vincere, sed convertere se ad orationem ne amittat dilectionem. Neque enim timendum est, ne aliquid faciat homo inimicus. Quid enim facturus est? Multa mala dicturus, opprobria jaculaturus, in convitiis saviturus, Sed quid tibi? Cavete, inquit, & exultate, quoniam merces vestra magna est in caelis, ille in terra geminat convitia, tu in caelo lucra, Sed saviat amplius, possit & aliquid amplius, quid te securus: cui dictum est, Nolite timere eos qui corpus occidunt, animam autem non possunt occidere? Quid est ergo timendum quando pateris inimicum? Ne conturbatur in te dilectio, quia diligis inimicum. Etenim inimicus ille homo caro & sanguis, quod videt in te, apposit. Alius autem inimicus occultus rector harum tenebrarum, quae tu pateris in carne & sanguine: alterum occultum tuum perit, thesauros tuos interiores depraedari & vastare

mollitur. Duos ergo inimicos constitue tibi ante oculos, unum apertum, & alterum occultum. Apertum hominem, occultum diabolum. Homo ille, hoc est, quod tu secundum naturam humanam, secundum fidem autem & dilectionem nondum quod tu, sed poteris esse quod tu. Cum ergo sint duo, unum vide, alterum intellige: unum dilige, alterum carve. Namque & inimicus ille quem vides, hoc in te vult humiliare unde vincitur. Verbi gratia, si divitiis tuis vincitur, pauperem te vult facere: si honore tuo vincitur, humilem te vult facere: si viribus tuis vincitur, debilem te vult facere. Ea ergo attendit in te vel deicere vel auferre quibus vincitur, & ille occultus inimicus, illud tibi vult tollere unde vincitur. Homo enim hominem vincit humana felicitate, diabolus autem vincit inimici dilectione. Quomodo ergo homo ambit auferre tibi & detruncare, aut avertere felicitatem, qua vincitur, sic & diabolus hominem vult vincere auferendo unde vincitur. Sed cura in corde servare inimici dilectionem, qua diabolus vincit. Saviat homo quantum potest, auferat quicquid potest: si diligitur aperte savies, victus est occultè saviens.

Quae porro de hac materia desiderari possunt ubertus, subjecta tibi subministrabunt Veritates suis declaratae locis.

Inimici nostri magis prodesse possent odio quam profuissent obsequio.

In 1. parte, Die sanctorum Innocentium.

Injuriosum est Christo si nulli quidem velis inferre injuriam, nolis autem illatam ferre.

In 1. p. Die 16 Januarii, ad illas voces, Ecce agnus Dei.

Qui sibi innocenti factam injuriam nimis dolet, suae ipsae innocentiae injuriam facit.

In 2. p. Fer. 2. Hebd. 4. in Quadragesima.

Illustrior de inimicis palma est, mori pro eis ne moriantur, quam ipsi perditis triumphare.

In 2. p. Dominica Palmarum.

Esto appareant aliqua irascendi causa, multò tamen plures sunt validiores ne irascaris.

In 2. parte, Fer. 3. Hebd. 3 post Pascha.

Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur.

In 3. p. Fer. 6. Hebd. 3. Vide & Fer. 4. nec non Dominicam 5. sequentem ubi de ira & odio, &c.

Si naturæ humanæ durum est obedire Christi præcepto, longè est durius gratiæ, naturam humanam non obedire Christo.

In 3. p. Fer. 6. Hebd. 5. Vide & Feriam 3. præcedentem.

Sicut pauci dimittunt suis debitoribus, ita & paucis sua dimittuntur debita.

In 3. parte, Feria 6. Hebd. 6. Quæ hic plurimum opportuna, sicut & sequens.

Si semel sunt condonandæ injuriæ, sunt semper condonandæ.

Vel nullas unquam rectè voles condonate, vel semper omnes condonare voles.

In 4. p. Fer. 5. Hebd. 16.

Posset verò ex nonnullis Evangelii partibus excerpri quædam ad diversos ordibata fines & status, prout ipsa verborum quæ seliguntur significatio suggeret.

Assimilatum est Regnum cælorum homini Regi qui voluit rationem ponere cum servis suis.

VERITAS PRACTICA.

Qui ne forte terreatur, non cogitat reddendam rationem, magis terendus est quia non illam cogitat.

In 3. p. Dominica 8. ubi & sequens habetur.

Qui se interrogat ante judicium, interrogatus in judicio facilius respondebit.

Ecc. 18.

Intra illud scilicet Sapientiæ: Ante judicium interroga teipsum, & in conspectu Dei invenies propitiationem.

Et cum cepisset rationem ponere, oblatuſ est erunus qui debebat ei decem millia talenta.

VERITAS PRACTICA.

Malo peccati nullum par aliud malum.

In 3. p. in appendice admissiones cap. 13. fusè.

Cum autem non haberet unde redderet, iussit eum Dominus eius vundari, & uxorem eius, & filios, &c.

VERITAS PRACTICA.

Unde timorem minuis, inde magis tibi timendum est.

In 3. p. in eadem appendice cap. 8.

Procidens autem servus ille, orabat eum dicens: Patientiam habe in me, & omnia reddam tibi.

VERITAS PRACTICA.

Divinæ debemus patientiæ, quòd non extrema quæque patimur.

RATIO EST, Quia quæ sunt condigna nostris peccatis si non patimur, hoc Dei misericordiæ & patientiæ donum est, hoc divina debemus patientiæ.

Nisi enim patientiam habuisset in nos, statim atque commissum est peccatum, merebatur poenam: & punitum fuisset, sicut in rebellibus Angelis, & in multis aliis peccantibus qui in flagranti delicto perierunt. *Misericordia Domini Thren. 3. quia non sumus consumpti, quia non defecerunt miserationes ejus.*

Sed sunt extrema quæque condigna peccatis nostris; Imò & infra condignum infernus est; id est, inferior & minor est poena quam sit vel una mortalis culpa: nullusque peccator est qui quòd in libro Job dicitur, sibi suis in pœni: usurpare non debeat: peccavi & verè deliqui, & Job 2. ut eram dignus, non recipi. Vide in appendice missionum de peccato mortali.

Ergo